

Het ontstaan van Respect - the Unity Coalition is waarschijnlijk de meest belangrijke ontwikkeling voor de Engelse linkerzijde in jaren. De nood aan een brede linkse formatie is niet typisch Brits, maar laat zich overall in Europa gevoelen. Tijdens het internationaal jongerenkamp van de Vierde Internationale staken we ons licht op bij Karen O'Toole van Socialist Resistance, terwijl we genieten van het zonovergoten meer van Ruesta.

Karen: "Deels is Respect een product van de leegte die werd achtergelaten door New Labour, en die niet kon worden opgevuld door één van de bestaande linkse organisaties. De sleutel lag in een brede coalitie van al die groepen plus duizenden onafhankelijken uit de vakbonden, sociale bewegingen, moslimgroepen, anti-oorlogscollectieven... Het idee dat een massapartij kan worden opgebouwd in de huidige omstandigheden door het één voor één rekruteren van activisten is een illusie. In de anti-oorlogsbeweging waren tienduizenden mensen actief die openstaan voor een socialistische en anti-imperialistische politiek, maar dat betekent niet dat ze ook onmiddellijk lid zouden worden van een revolutionaire partij. Velen onder hen zagen het wel zitten mee te bouwen aan een brede linkse formatie die geleid wordt door het boegbeeld van de anti-oorlogsbeweging in het parlement, George Galloway, samen met de SWP, de Socialist Alliance, de Muslimassociation, figuren van de Stop the War Coalition..."

Eer wie eer toekomt: Respect is er meer dan alle andere pogingen van de afgelopen tien jaar in geslaagd een resultaat neer te zetten dat kan tellen in veel regio's. Cijfers zeggen niet altijd alles en uiteraard is de score van 1,7 % voor Respect niet buitengewoon. Toch heeft een formatie links van New Labour nooit eerder zoveel stemmen gekregen. Meer dan een kwart miljoen Britten stemden Respect tijdens de Europese verkiezingen. Vooral in de buurt van Londen en Birmingham waren de resultaten schitterend. In Newham, Hackney, Walthamstow, Tower Hamlets (allemaal Noord- en Oost-Londen) en Preston (met 126000 inw.) haalde de partij 30 %. In Preston had ze 104 stemmen te kort voor een zetel. Tijdens de "by-elections" van 29 juli werd in East-Londen toch nog een zetel in de wacht gesleept. In Birmingham (1 miljoen inwoners) kreeg Respect 7,4% van de stemmen en Leicester (270 000 inw.) stevende af op 10%. Respect moet het dus vooral hebben van de grotere steden, maar veel minder van het zuiden van het land en het platteland. De coalitie, die nog maar acht maanden bestaat, moet zich dan ook nog verder geografisch inplanten.

Karen: "De aandacht die Respect kreeg tijdens de verkiezingscampagne was miniem, maar gezien de resultaten zit daar wel verbetering in. De tegenvallende scores in het zuiden zijn vooral te wijten aan de sterke anti-oorlogskandidaten van de groenen ginder. Respect wou hen eerst steunen in die regio's. Indien we echter niet waren opgekomen in alle kiesdistricten, kregen we geen toegang tot de nationale media. Dat leidde onder andere ook tot een alliantie met de Socialist Party (CWI) in één regio.

Respect is er voor het eerst in geslaagd ook grote delen van de moslimbevolking te bereiken en te activeren in haar organisatie. Dat is een nieuwe en welgekomen, maar wel zeldzame ontwikkeling in Europa. Daarmee kan ze ook de radicalisering van grote delen van de meestal jonge moslimbevolking een linkse draai geven, waardoor conservatieve tendensen minder kans krijgen. De verkozenen in Oost-Londen is bijvoorbeeld een Bengaal die volop de steun genoot van zijn gemeenschap".

De vraag naar een nieuwe linkse organisatie is vooral opgedoken in 1994 met de

lancering van New Labour door Tony Blair. Er waren de pogingen van Arthur Scargill, leider van de mijnwerkersvakbond, met zijn Socialist Labour Party, maar hij faalde omdat hij weigerde zijn partij te verbreden. De Socialist Alliance was een serieuze stap in de goede richting, maar kwam toch niet ver genoeg. Voor onze Engelse kameraden van Socialist Resistance is het duidelijk dat Respect een brede linkse partij moet worden waarin zich verschillende stromingen met een platform kunnen organiseren.

Karen: "Ook de Socialist Party (CWI) en de Communist Party (CPGB) zouden nog overtuigd moeten worden om mee te doen. Op 30 en 31 oktober, na het Europees Sociaal Forum, houdt Respect in Londen een tweedaagse nationale conferentie over haar eigen toekomst. Na 13 juni stelde regisseur Ken Loach, fel betrokken bij Respect, al de vraag: "Zal het een linkse sociaal-democratische of een marxistische partij worden?". Voor ons is het duidelijk dat beide opties uitgesloten moeten worden. De invloed van de marxistische linkerzijde zal natuurlijk sterk zijn. Vele activisten komen uit die hoek. Maar als je Respect definieert als een marxistische organisatie, dan sluit je heel veel leden en toekomstige leden op voorhand uit. Er zullen ook mensen zijn die zichzelf als "old Labour" of "left Labour" definiëren en dat mag geen probleem zijn. Het kan wel niet de bedoeling zijn om opnieuw een Labour Party te creëren. Respect moet New Labour niet van antwoord dienen door terug te gaan naar diens roots noch door het klein-links gedachtegoed op te leggen. We moeten vooruit gaan naar een nieuwe socialistische partij waarvan de leden samen een politiek project opbouwen op basis van politieke discussie en actie".